දෙවන පාඩම

ආදි මිනිසා

පළමුවන කොටස

හැඳින්වීම

මිනිසා ජීවත් වන්නේ පෘථිවියේ ය. ඒ අප කාගේත් ලෝකය යි. මිනිසාට මෙන් ම වෙනත් සතුන්ටත් විවිධ ගහ කොළවලටත් නවාතැන එය යි. ඒ සියලු දෙනාට ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ආහාර සහ අනෙකුත් දෑ ලබා දෙන්නේ ද පෘථිවිය යි. පෘථිවියේ ජීවත් වන විවිධ සතුන් සහ ගහකොළ විවිධාකාර වෙනස්කම්වලින් යුක්ත ය. ඒ වෙනස්කම් ඇති වූයේ පෘථිවියේ නොයෙක් තැන්වල තිබෙන පරිසරයේ ඇති වෙනස්කම් නිසා ය. පෘථිවිය මිනිසා ඇතුළු අනෙක් සතුන්ටත් ගහකොළවලටත් එක සේ බලපෑවේ ය. එහෙයින් අප ජීවත්වන පෘථිවිය ගැන යම් තරමකින් හෝ ඉගෙන ගැනීම අප කා හටත් වැදගත් වේ. මේ පාඩමේ දී ඔබට ඉගෙන ගන්නට ලැබෙන්නේ පෘථිවිය නිර්මාණය වීම සහ ඒ මත ජීවීන් බිහි වීමට අදාළ කරුණු ය.

2.1 මිනිසා බිහි වූ පරිසරය

පෘථිවිය සහ ජීවය ඇති වීම

අප ජීවත් වන පෘථිවිය ග්‍රහලෝකයකි. එය සෑදී තිබෙන්නේ ආසන්න වශයෙන් මීට අවුරුදු දශලක්ෂ හාරදහස් පන්සිය හතළිහක් තරම් ඈත කාලයක දී ය. පෘථිවිය සෑදෙන්නට ඇත්තේ කුමන ආකාරයකට ද යන කරුණ ගැන විද්‍යාඥයින් අතර නොයෙකුත් අදහස් තිබේ. කෙසේ වෙතත් එය අහසේ තිබූ දූවිලි වලාකුළකින් සෑදුණු බව පොදු විශ්වාසය යි. එවැනි දූවිලි වලාවක් හැඳින්වෙන්නේ 'නිහාරිකාවක්' නමිනි. ඊට ඉංග්‍රීසි පොත්පත්වල යොදා තිබෙන්නේ නෙබියුලා (nebula) යන පදයයි. පෘථිවිය සෑදෙන අවස්ථාවේ එය මහත් උණුසුමකින් යුක්ත විය. පසුව ක්‍රමයෙන් එය සිසිල් වීමට පටන් ගත්තේය. එහෙත් පෘථිවියේ මැද කොටස තවමත් දැඩි උණුසුමකින් යුක්ත ය. එහි උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 6000 ක් පමණ වෙතැයි ගණන් බලා තිබේ. ජලය උතුරන්නේ සෙල්සියස් අංශක 100ට රත් වූ විට යි. එවිට පෘථිවියේ ඇතුළත උෂ්ණත්වය කෙතරම් දැයි ඔබට සිතා ගැනීමට හැකි

රූපය අංක 2.1 පෘථිවිය බිහි වුයේ ද අහසේ තිබූ මෙවැනි දූවිලි වලාකුළකිනි.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

රූපය අංක 2.2 ජපානයේ සුකුරජිමා ගිනිකන්ද පුපුරා පොළව මැද තිබෙන ගිනියම් වූ ලාවා පිටතට ගලා ගිය අන්දම.

වනු ඇත. ගිනිකඳු පුපුරන විට ඉන් පිටතට ගලා එන්නේ පොළව මැද එසේ උණුවෙමින් තිබෙන දෑ ය. ඒවා හඳුන්වන්නේ 'ලාවා' යන නමිනි.

පෘථිවිය සෑදී අවසන් වූ පසු එහි ජීවීන් ඇති වූයේ තවත් කාලයක් ගිය පසුව ය. එසේ බිහි වූ ජීවයක් සහිත පළමු දේ ඇසට නොපෙනෙන තරම් කුඩා දෙයකි. එය හැඳින්වෙන්නේ ප්‍රොකායෝට් බැක්ටීරියාව නමිනි. එම බැක්ටීරියාව බිහි වූයේ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ දෙදහස් පන්සීයයකට ඉහත දී ය.

මීට අවුරුදු දශලක්ෂ පන්සිය හතළිස් දෙකකට පෙර ජීවත් වූ සතෙකුගේ සලකුණක් කැනඩාවෙන් සොයා ගෙන තිබේ. සෙන්ටිමීටර 4ත් 7ත් අතර දිගකින් යුත් මෙම සතා ජීවත් වී තිබෙන්නේ මුහුදු පතුලේ ය. ආහාර ගැනීමට මුඛයක් සහ ඇස් පහක් පිහිටා තිබිණි. මොහු හැඳින්වෙන්නේ 'ඔපබීනියා' යන නමිනි.

ලෝකයේ මුල් ම ජීවීන් බිහි වූයේ ජලයේ ය. ඔවුන් ගොඩබිමට පැමිණියේ පසුකාලයක දී ය. පළමුවරට ගොඩබිම පහළ වූයේ පාද කිහිපයක් තිබෙන හැකරැල්ලන් වැනි සතුන් ය. ඒ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ හාරසිය විස්සකට ඉහත කාලයක දී ය. ඒ කාලය හැඳින්වෙන්නේ සිලුරියන් යුගය නමිනි.

මුලින්ම ගොඩබිම පැතිරී ගියේ සතුන් නොව ශාක වර්ග යි. ඒ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ පන්සිය හතළිස්දෙකකට පෙර කාලයක පැවති පැලියොසොයික නමින් හැඳින්වෙන යුගයක දී ය. පෘථිවියේ ශාක වර්ග සහ සතුන් බිහි වූ කාලය සමග සසඳන විට මිනිසා බිහි වූයේ බොහෝ පසුකාලයක දී ය. ඒ පිළිබඳ විස්තර ඊළඟ පාඩමේ දී විස්තර කෙරෙනු ඇත .

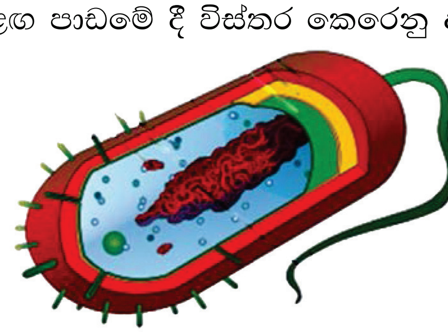

රූපය අංක 2.3 ප්‍රොකායෝට් බැක්ටීරියාවකුගේ ස්වරූපය දක්වෙන රූපසටහනක්.

රූපය අංක 2.4 මීට අවුරුදු දශලක්ෂ පන්සිය හතළිස් දෙකකට පෙර ජීවත් වූ ඔපබීනියාවකුගේ පාෂාණීභූත සලකුණක්. මෙය සොයා ගෙන තිබෙන්නේ කැනඩාවෙනි.

දෙවන කොටස

2.2 ආදි මිනිසාගේ විකාශනය

මිනිසා බිහි වීම

මිනිසා ස්වභාව ධර්මයට අයත් සත්ත්වයෙකි. එහෙත් වෙනත් සතුන්ට වඩා ඔහු ඉදිරියෙන් සිටී. නොයෙක් නොයෙක් දෑ තැනීමේ හැකියාව (තාක්ෂණය) අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමේ හැකියාව (භාෂාව) නැටීම, ගැයීම ආදි සෞන්දර්යාත්මක දෑ (කලාව) මිනිසා විසින් නිපදවන ලදී. වෙනත් සතුන් අතර එවැනි දේ දකින්නට නැත. සඳ තරණය කිරීමට පවා මිනිසා සමත් වී ඇත. ඔහු මේ තත්ත්වයට දියුණු වුයේ දීර්ඝකාලයක් තිස්සේ නොයෙකුත් අභියෝගවලට මුහුණ දීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය. වෙනත් සතුන් අතර තවත් සතෙකු වූ මිනිසා අනෙක් සතුන් සියලු දෙනා අබිබවා දියුණු වුයේ කෙසේ ද? යන්න මෙම පාඩමේ දී ඔබට ඉගෙන ගැනීමට ලැබේ. එසේ ඉගෙන ගැනීමෙන් මිනිස් පරපුරට අයත් වූවෙකු ලෙස තමන්ගේ සමාජයට කළ යුතු සේවය අවබෝධ කර ගැනීමට ඔබට අවස්ථාවක් ලැබෙනු ඇත.

මිනිසා බිහි වීම ආරම්භ වන්නේ වානර පරම්පරාවකිනි. ඇත්තෙන් ම එය රසවත් කථාවකි. මීට අවුරුදු දශලක්ෂ දෙකහමාරකට පමණ ඉහත දී අප ජීවත්වන මේ පෘථිවියේ පැවතියේ අධික ශීතල දේශගුණයකි. ඒ කාලය හැඳින්වෙන්නේ ‘මහා හිමයුගය’ යනුවෙනි. මහා හිමයුගය ආරම්භ වන කාලයේ අප්‍රිකාවේ ජීවත් වූ චිම්පන්සි වර්ගයක් ඔවුන්ගේ අනෙක් නෑදෑයන්ට වඩා වෙනස් ආකාරයට හැඩ ගැසෙන්නට පටන් ගත්තේය. ඒ කාලයේ පැවති අධික

වැදගත් කරුණු

1. පෘථිවිය බිහි වූයේ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ හාරදහස් පන්සිය හතළිහකට ඉහත කාලයක දී ය. ඒ අහසේ තිබූ දූවිලි වළාවකිනි.

2. පෘථිවිය උණුසුම්ව තිබී ක්‍රමයෙන් සිසිල් විය. එහෙත් එය තවමත් සම්පූර්ණයෙන් සිසිල් වී නැත.

3. පෘථිවිය මත ජීවය බිහි වූයේ පසු කාලයක දී ය. පළමුවරට ජීවය හට ගත්තේ ජලයේ ය.

4. ප්‍රථම වරට ලෝකයේ ඇති වූයේ ඉතාමත් කුඩා බැක්ටීරියාවෙකි.

5. පළමුවරට ගොඩබිම පහළ වූයේ ශාක වර්ග යි. දෙවනුව සතුන් බිහි විය.

හතරවන ක්‍රියාකාරකම

ගුරුවරයාගේ උපදෙස් පරිදි එක් එක් කාලවල දී බිහි වූ පැළෑටි, සත්ත්වයන් හා මිනිසා පිළිබඳව අවබෝධයක් ලැබෙන ආකාරයේ පින්තූර එකතුවක් සකසන්න.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

රූපය අංක 2.5 වානරයෙකුව සිට අවුරුදු ලක්ෂ ගණනක් තිස්සේ දියුණුවට පත් මිනිසා අප ජීවත් වන පෘථිවියට බලපෑම් ඇති කිරීමට තරම් බලවත් විය.

ශීතලට ඔරොත්තු දීමට සිදු වීම නිසාත්, ආහාර දුලබ වූ ඒ කාලයේ දී නුපුරුදු ආහාර ගැනීම නිසාත්, මේ චිම්පන්සීන්ගේ දත්වලත් මුහුණෙත් වෙනස්කම් ඇති විය. පාද දෙකෙන් ඇවිද යාමට එකල ඔවුහු හුරු වූහ. එසේ ඇති වූ ඒ වෙනස්කම් චිම්පන්සීන්ගෙන් මිනිස් වර්ගයා බිහිවීමට අවශ්‍ය කරන පසුබිම සකස් කළේ ය.

වානර පවුලකින් මානව පරම්පරාවක් බිහි වීමට බල පෑ එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ මහා හිමයුගයේ දී පැවති දේශගුණයයි. මෙම කාලයේ දී පෘථිවියේ උතුරු සහ දකුණු ප්‍රදේශ මුළුමනින් ම ඝන හිමතට්ටුවලින් වැසී ගියේය ගහකොළ කිසිවක් පල දැරුවේ නැත. එනිසා ම ආහාර සුලබ වූයේ ද නැත. මැමත් අලි ජීවත් වූයේ මේ කාලයේ දී ය.

මහා හිමයුගය නමින් හැඳින්වෙන අධික ශීතල කාලය තුළ දේශගුණය උණුසුම් වූ කෙටි කාල පැවතියේ ය. මහා හිමයුගය තුළ එවැනි අධික ශීතල කාල හතරක් සහ කෙටි උණුසුම් කාල හතරක් තිබිණි. උණුසුම් කාලවල ආහාර සුලබ වීමෙන් සියලු සතුන්ට සතුටුදායක කාලයක් නැවත උදා විය. වානර පරම්පරාවට අයත් චිම්පන්සියෙකුගෙන් මිනිසෙකු දියුණු වූයේ මේ මහා හිමයුගයේදී ය. එම ක්‍රියාවලිය හැඳින්වෙන්නේ ‘මානව පරිණාමය’ යනුවෙනි.

ශරීර හැඩයෙන් මුල්කාලයේ මානවයන් සහ වානරයින් අතර විශාල වෙනසක් නොතිබුන නමුත් වෙනත් වානරයින් නොකළ දෙයක් මානවයින් විසින් ආරම්භ කරන ලදී. ඒ උපකරණ පාවිච්චි කිරීමයි. ස්වභාවිකව ජලය ගලා ගෙන යන තැන්වල තිබෙන රවුම් ගල් එකතු කොට ඒවායින් යම් යම් ඇට වර්ග තලා ගෙන ඒවා ආහාරයට ගැනීමටත් වෙනත් තැලීමේ අවශ්‍යතාවලටත් එම ගල් ඔවුන් භාවිතයට ගෙන තිබේ.

මෙලෙස මිනිසෙකු වීමට නැඹුරුවක් ඇති කළ පැරණිතම වානරයා හැඳින්වෙන්නේ “ඔස්ට්‍රලෝපිතිකස්” යන නමිනි. පාද දෙකෙන් ඇවිද යෑමේ හැකියාව නිසා මානවයින්ට වෙනත් වානරයින්ට කළ නොහැකි දේ කළ හැකි විය. මීට අවුරුදු දස ලක්ෂ 3.8 කට ඉහත කාලයක දී ඔස්ට්‍රලෝපිතිකස් දෙපයින් ඇවිද ගිය බව දැන් සොයා ගෙන තිබේ.

රූපය අංක 2.6 මහා හිමයුගයේ පැවති පරිසරය චිත්‍රශිල්පියකු විසින් සිතුවම් කර ඇති ආකාරය.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

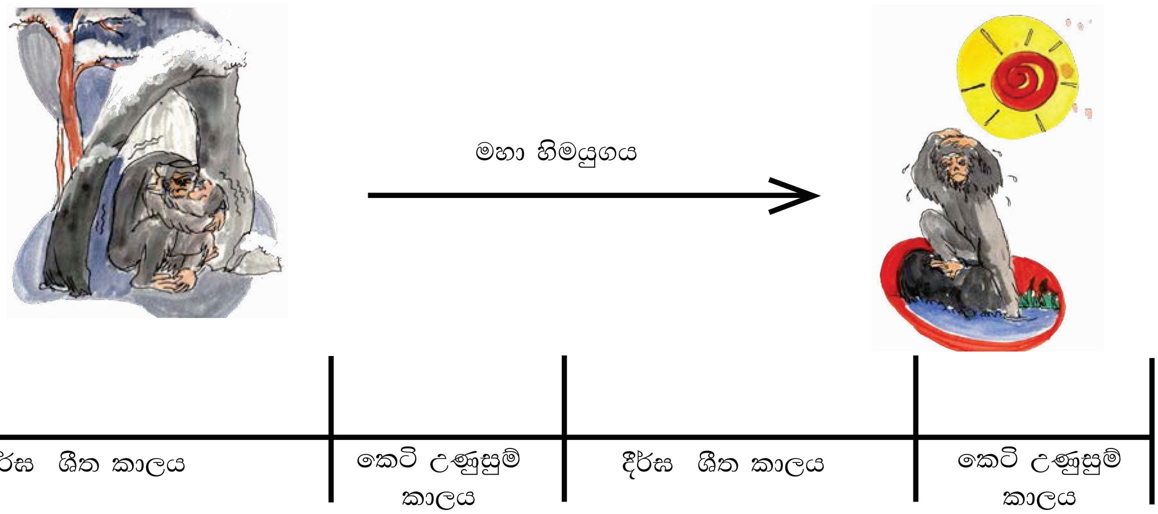

කල්යාමේ දී ඔවුහු ගල්වලින් තැනූ මෙවලම් තව තවත් දියුණු කළහ. එහි මූලික පියවර වූයේ ගලකින් තවත් ගලකට ගසා ඉන් පතුරක් කඩා ඉවත් කොට මුවහත් මුහුණතක් සාදා ගැනීම යි. මෙවැනි උත්සාහයක යෙදුණු පළමුවැන්නා හඳුන්වන්නේ හෝමෝහැබිලස් මානවයා නමිනි. එහි තේරුම "හැකි මිනිසා" යන්නයි. ඔහු ජීවත් වූයේ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ 2.3 ත් 1.4 ත් අතර කාලවකවානුවක දී ය.

වර්තමානයේ දක්නට තිබෙන ආකාරයේ නවීන උපකරණ නිපදවීමට තරම් සමත්කමක් මිනිසාට හිමි වූයේ මෙලෙස සරල මෙවලම් සෑදීමට ඉගෙන ගත් නිසා ය.

ගල් මෙවලම් සෑදීම මෙන්ම මිනිසාගේ දියුණුවට බල පෑ තවත් කාරණයක් වූයේ ගින්දර භාවිත කිරීමට පුරුදු වීම යි. ගින්දර භාවිත කිරීම නිසා ආහාර පුළුස්සා ගැනීමට හැකි විය. ඒ නිසා ආහාර වඩා හොඳින් දිරවා ගැනීමට හැකි විය. ගින්දර නිසා ශීත කාලවල දී උණුසුම් වීමට හැකි වීමෙන් ජීවිතය තවදුරටත් සුවපහසු වී ශරීරයේ හැඩය අලංකාර වුයේය.

මිනිසා විසින් පළමුවරට ගින්දර භාවිත කිරීම පෙන්නුම් කරන සාක්ෂි ඊශ්‍රායලයෙන් සොයා ගෙන තිබේ. ඒ සාක්ෂි අවුරුදු හත් ලක්ෂ අනූ දහසක් (7 90 000) පැරණි ය. ගින්දර භාවිත කිරීමට පුරුදු වූයේ හෝමෝ ඉරෙක්ටස් නමින් හැඳින්වෙන මානවයා ය. ඔහු ජීවත් වූයේ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ එක් දහස් අටසියයකට ඉහත කාල වකවානුවක දී ය.

වානර පරම්පරාවකින් බිහි වුව ද කල් යෑමේ දී මිනිසාගේ ශරීරය වානරයකුගෙන් වෙනස් වී අද පවතින ලෙස සකස් විය. ක්‍රමයෙන් මොළය දියුණු වී එය වානරයකුගේ මොළයට වඩා විශාල වූ බැවින් මිනිසාගේ හිස්කබල ඒ අනුව හැඩ ගැසෙමින් වෙනස් විය.

මෙතෙක් ඔබ අසා දැනගත් පැරණි මානවයින් අද ජීවත්වන මිනිස් වර්ගයාට සම්බන්ධ වන්නේ තවත් දියුණු මානවයෙක් හරහා ය. ඔහු හැඳින්වෙන්නේ "හෝමෝ නියැන්ඩතාලන්සිස්" නමිනි. ඔහු ජීවත් වූයේ මීට අවුරුදු හයලක්ෂයකට පමණ ඉහත කාලයක දී ය. මෙම මානවයා විශාල සතුන්ගේ ඇටකටු භාවිත කර නිවාස ඉදි කළේය.

රූපය අංක 2.7 අවුරුදු දශලක්ෂ දෙකහමාරකට පෙර ජීවත් වූ ඔස්ට්‍රලෝපිතිකස්ගේ හිස්කබලක්.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

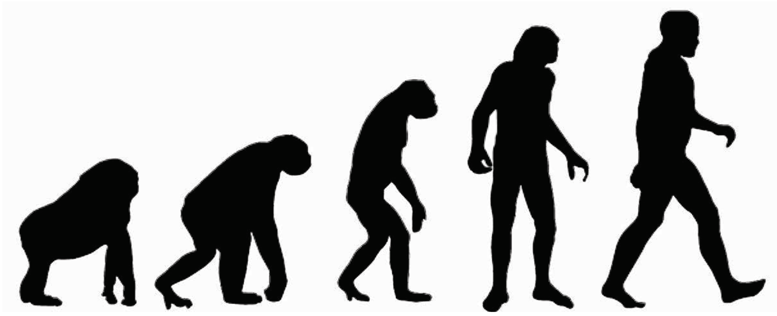

රූපය අංක 2.8 අවුරුදු දශලක්ෂ දෙකහ-මාරකට පෙර කාලයක සිට මිනිසා වානරයකුගේ පටන් දියුණු මිනිසකු දක්වා පරිණාමය විය.

එමෙන්ම එළවළු වර්ග පිස ආහාරයට ගෙන තිබේ. ඔහු ඉතා හොඳ දඩයක්කාරයෙකි.

අවුරුදු දශලක්ෂ දෙකක පමණ කාලයක් තිස්සේ මිනිසා තමන්ගේ හැකියා දියුණු කර ගත්තේ ය. අලුත් දේ නිපදවීමට කල්පනා කළ නිසා ඔවුන්ගේ මොළය හොඳින් වැඩිණි. ඒ නිසා ම මීට අවුරුදු ලක්ෂයකට (1 000 00) පමණ ඈත කාලයක දී ඔවුන්ට එකිනෙකා අතර අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට හැකි භාෂාවක් ද හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමට සංගීතය සහ නැටුම් ද චිත්‍ර ඇඳීමට ද හැකියාව ලැබිණි. මෙවැනි සාරවත් දේ නිපද වූ මානවයා හඳුන්වන්නේ "හෝමෝ සාපියන්"යනුවෙනි. ඒ අප කාගෙත් ළඟ ම නෑදෑයා යි. අප සියලුදෙනා අයත් වන්නේ ද හෝමෝසාපියන් පවුලට ය.

රූපය අංක 2 .9 මැනවින් හැඩගස්වා සකස් කරන ලද පැරණි ගල් මෙවලමක් .

ආදි මානවයින් විසින් සොයා ගත් දේ අදටත් අපට මහත් සේ ප්‍රයෝජනවත් ය. ඊට හොඳ ම නිදසුන ගින්දර සොයා ගැනීම සහ එය භාවිත කරන්නට ඉගෙන ගැනීම යි.

නිවාස ඉදි කිරීම ආහාර පිස අනුභව කිරීම ආදි දෑ අප හුරු පුරුදු වූයේ ද අතීත කාලයේ ජීවත් වූ මානවයන්ගෙනි.

රූපය අංක 2.10 හෝමෝසාපියන් මානවයා විසින් මීට අවුරුදු තිස්දහසකට පෙර කාලයක දී සාදන ලද බටනලාවක්. මේ සඳහා යොදා ගෙන තිබෙන්නේ සතෙකුගේ ඇට කැබැල්ලකි.

පස්වන ක්‍රියාකාරකම

මිනිසාගේ විකාශනයේ විවිධ අවධි චිත්‍රයට නගන්න.

2.3 සංස්කෘතික දියුණුව

චිම්පන්සියකුව සිට පසුව මිනිසෙකු දක්වා තමන්ගේ ශරීරය සහ මොළය දියුණු කර ගත් මිනිසා දීර්ඝකාලයක් තිස්සේ තමන් ජීවත්වන ආකාරය ද වෙනස් කර ගත්තේය. එය හැඳින්වෙන්නේ 'සංස්කෘතික' වෙනස්වීම යනුවෙනි. මෙම කරුණ අපට හොඳින් පෙනෙන්නේ මිනිසා විසින් ආදි කාලයේ සිට නිපද වූ ගල් මෙවලම්වල ස්වරූපය වෙනස් කළ ආකාරය ඉගෙන ගන්නා විට ය.

අවුරුදු දශලක්ෂ දෙකහමාරක පමණ දීර්ඝ

කාලයක් තුළ මිනිසා සිය ජීවිතය හැඩගස්වා ගත් ආකාරය ක්‍රමයෙන් වෙනස් විය. ගල් මෙවලම්, වාසස්ථාන, ආහාර ආදිය මෙලෙස වෙනස්වීම්වලට ලක් වෙමින් දියුණු වූ බව පෙනේ. දීර්ඝකාලයක් තුළ මිනිසා විසින් ලබා ගත් දියුණුව කෙසේ වී දැ යි අවබෝධ කර ගැනීමට ඉවහල් වන්නේ මානවයා විසින් නිපදවන ලද ගල් මෙවලම් බව ඉහත සඳහන් කෙරිණි. දිරා යාමකට ලක් නොවන නිසා ගල් මෙවලම් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ නොනැසී ඉතිරිව තිබේ. කල්ගත වෙත් ම මිනිසා විසින් නිපද වූ ගල් මෙවලම්වල හැඩය ප්‍රමාණය සහ කාර්යක්ෂමතාව දියුණුවට පත් වීම දකින්නට තිබේ. මෙවලම්වල ස්වරූපය අනුව මිනිසාගේ සංස්කෘතික දියුණුව ප්‍රධාන අවධි තුනකට බෙදනු ලැබේ. එනම්,

1.පුරාශිලා යුගය
2.මධ්‍යශිලා යුගය
3.නවශිලා යුගය යනුවෙනි

.

පුරාශිලා යුගයේ දී මිනිසුන් ජීවත් වූයේ කෙසේ ද?

පුරාශිලා යුගයේ දී මිනිස්සු කණ්ඩායම් ලෙස තැන් තැන්වල කඳවුරු බැඳ ජීවත් වීමට පුරුදු වී සිටිය හ. එවැනි කණ්ඩායමකට සාමාජිකයින් 20ත් 30ත් අතර ප්‍රමාණයකින් යුත් පවුල් කිහිපයක් ඇතුළත් විය. තමන්ගේ මළගිය නෑදෑයින් වෙනුවෙන් අවමංගල චාරිත්‍ර පැවැත්වීමට මිනිසුන් හුරුපුරුදු වන්නේ ද මෙම යුගයේ දී ය. එවැනි චාරිත්‍රවල දී ඔවුන් අනුගමනය කළ එක් ප්‍රධාන කටයුත්තක් වූයේ ඇටසැකිලි මත වර්ණ ආලේප කිරීම යි. වර්ණ සෑදීම සඳහා භාවිත කරන ලද්දේ ගුරුගල් ය. ගුරුගල් සුලබ නොවන ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ අය ඒවා සුලබ ප්‍රදේශවලින් ලබා ගැනීම නිසා ඒ කාලයේ භාණ්ඩ හුවමාරුව ආරම්භ විය. මේ කාලයේ දී ජනගහනය විශාල ප්‍රමාණයක් නොවී ය. පුරාශිලා යුගයේ දී මිනිසුන් ජීවත් වීම සඳහා උපයෝගී කර ගන්නා ලද්දේ දඩයම සහ තැන තැන ඇවිද ආහාර එකතු කිරීම යි.

පුරාශිලා යුගයේ අවසන් කාලයේ දී චිත්‍ර ඇඳීමටත් ගල්වලින් රූප සකස් කිරීමටත් ඔවුහු පුරුදු වූහ.

රූපය අංක 2.11 පුරාශිලා යුගයේ පසුභාගයේ දී සාදන ලද කාන්තා රූපයක්. මෙය සකස් කර තිබෙන්නේ සත්ත්ව ඇට කැබැල්ලකිනි.

මධ්‍යශිලා යුගයේ දී ලැබූ දියුණුව

ලෝකයේ නොයෙක් ප්‍රදේශවල මධ්‍යශිලා යුගය ආරම්භ වූයේ එකිනෙකට වෙනස් කාලපරිච්ඡේදවල ය. එහෙත් පොදුවේ ගත් කල එය මීට අවුරුදු 20 000 ත් 18 000 ත් අතර කාලයකට ඉහත දී ආරම්භ වූ බව ස්ථිර කළ හැකි ය. පුරාශිලා යුගයේ දී මෙන් ම මේ

රූපය අංක 2.12 ඉන්දියාවේ විසූ මධ්‍යශිලා යුගයේ මිනිසුන් විසින් අඳින ලද චිත්‍රයකි.

රූපය අංක 2.13 ලී දඬු හා කොළ අතු භාවිත කොට මෙ-වැනි තාවකාලික පැල්පත් සෑදීමට මධ්‍ය ශිලා යුගයේ දී මිනිසා පුරුදු විය.

කාලයේ දී මිනිසා දඩයමින් සහ ආහාර එකතු කිරීමෙන් තවදුරටත් සිය ජීවිකාව ගෙන ගියේ ය. දුනු-ඊතල භාවිත කර දඩයම් කිරීම ආරම්භ වූයේ මේ කාලයේ දී ය.

දඩයම් කිරීම වෙනුවට ගස්වල ගෙඩි වර්ග කොළ සහ අල වර්ග වැඩි වශයෙන් තමන්ගේ ආහාරයට යොදා ගැනීමට මිනිසා පුරුදු වූයේත් මේ කාලයේ දී ය. පුරාශිලා යුගයේ දී මෙන් තැන තැන ඇවිද යමින් කාලය ගත කරනු වෙනුවට මේ කාලයේ දී එක තැනක දිගු කාලයක් ජීවත් වීමට මිනිස්සු හුරු වූහ. දුව දඬු සහ කොළ අතු භාවිත කරමින් නිවාස තනා ගැනීමට එකල වැසියෝ සමත් වූහ. නොයෙක් වර්ණ යොදා ගනිමින් ඔවුහු ගල් පර්වත බිත්ති මත චිත්‍ර ඇන්දෝය. පුරාශිලා යුගය සමග සන්සන්දනය කරන විට මධ්‍යශිලා යුගයේ දී මිනිසා වඩාත් දියුණු වූ බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

නවශිලා යුගයේ දී ඇති වූ වෙනස්කම්

නවශිලා යුගය ආරම්භ වන්නේ මීට අවුරුදු නවදහසකට පමණ (9000) ඉහත කාලයක දී ය. එම යුගය තුළ මිනිසා විසින් ඉතා වැදගත් කටයුතු කිහිපයක් ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අතරින් කැපී පෙනෙන එක් කටයුත්තක් වන්නේ ගොවිතැනට පුරුදු වීම ය. තිරිඟු, බාර්ලි, වී, කුරක්කන් ආදි ධාන්‍ය වර්ග වගා කිරීම මේ කාලයේ දී ආරම්භ විය. සතුන් හීලෑ කර ගෙන උන්ගෙන් කිරි, බිත්තර, මස්, ලොම් ආදි දේ ලබා ගැනීමට පෙලඹිණි. එනිසා ගොවිතැනට අමතරව සත්ත්ව පාලනය ද පැතිර ගියේය. මේ කාලයේ දී ප්‍රථමවරට ලෝහ වර්ග සොයා ගැනීම නිසා ගල්මෙවලම් වෙනුවට ලෝහ ආයුධ තනා ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි විය. මීට පෙර පැවති මධ්‍යශිලා යුගයේ දී ආරම්භ වූ එක් තැනක ජීවත් වීමේ පුරුද්ද වැඩි දියුණු වීමෙන් ගම්මාන බිහි වූයේ ද මේ කාලයේ දී ය. ගොවිතැන් කටයුතුවල සහ සතුන්ගේ ආරක්ෂාව පතා දෙවියන් ඇදහීම මේ කාලයේ දී ඇරඹිණි. එනිසා මිනිසුන් ආගමික කටයුතුවලට නැඹුරු වීම පළමු වරට පිළිබිඹු වන්නේ ද නවශිලා යුගයේ දී බව පිළිගැනේ.

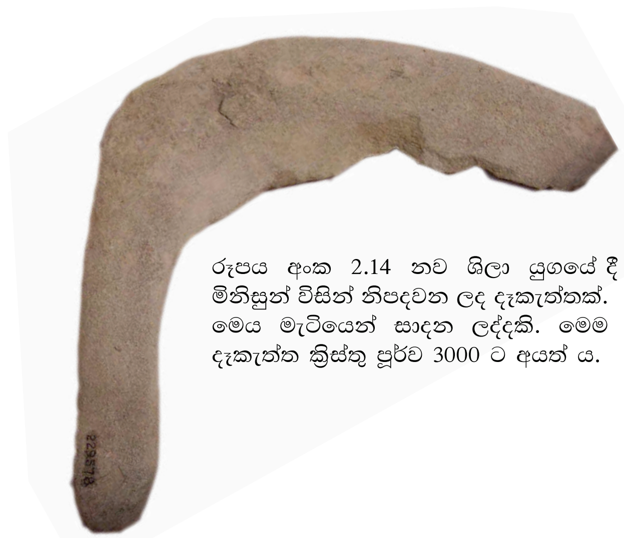

රූපය අංක 2.14 නව ශිලා යුගයේ දී මිනිසුන් විසින් නිපදවන ලද දැකැත්තක්. මෙය මැටියෙන් සාදන ලද්දකි. මෙම දැකැත්ත ක්‍රිස්තු පූර්ව 3000 ට අයත් ය.

මිනිසා දීර්ඝකාලයක් තිස්සේ ක්‍රමයෙන් දියුණු වූ ආකාරය මෙම පාඩමේ දී පැහැදිලි විය. ඒ දීර්ඝ කාලය තුළ ඔහු විසින් දියුණු කළ දෑ අදටත් අපට මහත් සේ ප්‍රයෝජනවත් ය.

මිනිසාගේ දියුණුව සම්බන්ධයෙන් නවශිලා යුගයේ දී සිදු වූ වැදගත් ම දේ අතර ගොවිතැනට සහ සත්ත්ව පාලනයට යොමු වීමත් ගම්මානවල ජීවත් වීමට හුරු වීමත් යන සිද්ධි දෙක පෙන්වා දිය හැකි ය. පසුකාලීනව ශිෂ්ටාචාර බිහි වීමට ඒවා මගින් මහත් බලපෑමක් ඇති කළේ ය. සැලකිය යුතු තරමේ දීර්ඝකාලයක් ගොවිතැන් කටයුතුවල නියැළීම නිසා ආහාර සුලබ වීමත් එමගින්

ඇතැම්දෙනාගේ වත් පොහොසත්කම් දියුණු වීමත් හේතු කොට ගෙන දුප්පත් හා පොහොසත් යන බෙදීම මුල්වරට ඇති වන්නේ ද නවශිලා යුගයේ දී ය. ඒ ඒ සමාජවල වාසය කළ පොහොසත් අය බලවත් වූ අතර ඔවුහු පසුකාලයක නාගරික ජීවිතයකට හුරු වූහ. ඒ පිළිබඳ කරුණු ඉදිරි පාඩම්වල දී ඉගෙනීමට නියමිත ය.

හයවන ක්‍රියාකාරකම

ගුරුවරයාගේ උපදෙස් පරිදි පහත වගුවේ දැක්වෙන ආකාරයට මිනිසා විසින් ඒ ඒ යුගවල දී ලබා ගත් ජයග්‍රහණ සොයා බලන්න.

පූර්ව ශිලා යුගය	මධ්‍ය ශිලා යුගය	නව ශිලා යුගය

වැදගත් කරුණු

1. මිනිසා දියුණු වූයේ වානර පරම්පරාවකිනි. ඒ මීට අවුරුදු දශලක්ෂ 2.5 කට පමණ ඉහත දී ය.

2. වානරයකුගෙන් මානවයකු බිහි වීමේ ක්‍රියාවලිය හඳුන්වන්නේ මානව පරිණාමය යනුවෙනි.

3. මානව පරිණාමයේ වැඩි කොටසක් සිදු වූයේ මහා හිමයුගය නමින් හැඳින්වෙන අධික ශීත කාලයේ දී ය.

4. මිනිසා දියුණු වූයේ පරිසරය මගින් ඇති කළ නොයෙකුත් අභියෝගවලට මුහුණ දීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය.

5. මිනිසා අනෙක් සතුන්ගෙන් වෙනස් වන්නේ ඔහු නොයෙකුත් දෑ නිපද වූ නිසා ය. එසේ නිපද වූ දෑ අදටත් අපට ප්‍රයෝජනවත් ය.

6. හෝමෝසාපියන් මානවයා විසින් අවුරුදු ලක්ෂයකට පමණ ඉහත දී භාෂාව, සංගීතය, චිත්‍ර සහ නැටුම් ආදි දේ හඳුන්වා දුන්නේ ය.

තෙවන කොටස

ගොවිතැන ආරම්භ වීම

මිනිසාගේ දියුණුව හෙවත් මානව පරිණාමය සිදු වූයේ මහා හිමයුගයේ දී බව ඔබ දැන් හොඳින් දන්නා කරුණකි. මීට අවුරුදු 12 000 කට පමණ ඉහත කාලයක දී එතෙක් පැවති මහා හිමයුගය අවසන් වන ලකුණු පහළ විය. එහි දී පෘථිවියේ අධික ශීතල දේශගුණය උණුසුම් බවට පත් විය. මේ හේතුව නිසා ගස්වැල් සාරවත් ලෙස වැඩෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. සතුන්ට වුවමනා තරම් ආහාර සුලබ විය. මේ ප්‍රබෝධය මිනිසුන්ටත් එක සේ දැනෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. මෙම අලුත් දේශගුණික තත්ත්වය ආරම්භ වන යුගය හැඳින්වෙන්නේ "හොලෝසින" යුගය නමිනි.

මේ කාලයේ දී මිනිස්සු සතුන් දඩයම් කිරීම වෙනුවට ගොවිතැන් කිරීම ආරම්භ කළහ. ලෝහවර්ග සොයා ගෙන ඒවා තමන්ගේ ප්‍රයෝජනයට ගත්හ. සතුන් දඩයම් කරනු වෙනුවට සතුන් හීලෑ කිරීමෙන් සත්ත්ව පාලනයට යොමු වූහ. එක් එක් රටවල එකල විසූ මිනිසුන් විවිධ ධාන්‍ය වර්ග වගා කර ඇත. නිදසුනක් දක්වන්නේ නම් වී වගාව මුල්වරට ආරම්භ වූයේ චීනයේ ය.

තිරිඟු මුල්වරට වගා කරන ලද්දේ මධ්‍යධරණී ප්‍රදේශයේ ය. අප අද ආහාරයට ගන්නා ධාන්‍ය වර්ග කිහිපයක් මුල්වරට වගා කළ තැන් මෙසේ ය.

බඩඉරිඟු - මධ්‍යම මෙක්සිකෝව (ක්‍රිස්තු පූර්ව 3000) අදින් අවුරුදු 5000 කට පෙර

තිරිඟු - මධ්‍යධරණී ප්‍රදේශය (ක්‍රිස්තු පූර්ව 9000) අදින් අවුරුදු 11 000 කට පෙර

වී - චීනය - (ක්‍රිස්තු පූර්ව 7000) අදින් අවුරුදු 9000 කට පෙර

මිනිසා ගොවිතැනට යොමු වීම නිසා සිය පවුලේ සාමාජිකයින් සමග එක තැනකට වී ජීවත් වීමට පෙලඹිණි. මේ නිසා වාසස්ථාන ලෙස නිවාස ඉදි කෙරිණි. කිහිපදෙනෙකු සිය පවුල් සමග එසේ එක් තැනක ජීවත් වීම නිසා ගම්මාන බිහි වීම ආරම්භ විය. මිනිසා මුල්වරට ගම්මාන තනා ගත්තේ ක්‍රිස්තු පූර්ව 6000 දී පමණ ය. මුල්වරට එසේ බිහි වූ ගම්මානවල නටබුන් සොයා ගෙන තිබේ.

ගොවිතැන ආරම්භ වීම නිසා ආහාරය සඳහා සුදුසු ධාන්‍ය වර්ග හඳුනා ගැනීම සහ ඒවා බෝ කර ගැනීමට මිනිසා උත්සාහ ගත්තේ ය. අද අප එදිනෙදා ආහාරයට ගන්නා එවැනි ධාන්‍ය වර්ග ලෝකයේ නොයෙක් ප්‍රදේශවල නොයෙක් කාලවල දී බෝ කර

රූපය අංක 2.15 පුරාණතම ගොවියන් විසූ ගම්මානයක් සිත්තරෙකු විසින් දුටු ආකාරය දක්වෙන චිත්‍රයක්

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

ගන්නා ලද ඒවා වේ. මීට අමතරව ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය කරන උපකරණ තනා ගැනීමට මිනිස්සු ක්‍රියා කළහ. මේ කාලයේ දී ලෝහවර්ග සොයා ගැනීමට සමත් වීම නිසා එවැනි උපකරණ හොඳින් සකස් කර ගැනීමට ඔවුහු සමත් වූහ. එහෙත් ලෝහ සොයා ගැනීමට පෙර සිටම මිනිසා විසින් ගොවි උපකරණ තනා ගැනීමට උත්සාහ ගෙන තිබේ. මේ අයුරින් නිපදවන ලද පුරාණ කාලයකට අයත් මැටියෙන් සෑදූ දෑ කැත්තක් ඊශ්‍රායලයෙන් එක්තරා ගල්ගුහාවක තිබී පුරාවිද්‍යාඥයින් විසින් සොයා ගන්නා ලදී.

මුල්කාලයේ දී ඉදිකරන ලද නිවාස ඉතා සරල ඒවා ය. මැටියෙන් සාදන ලද බිත්ති සහ කොළ අතු සෙවිලි කරන ලද වහලක් ඒවාට තිබිණි. මේ ආකාරයේ ගෙවල් හඳුන්වන්නේ "වරිච්චි ගෙවල්"යනුවෙනි. සමහර රටවල්වල එසේ සාදන ලද ගෙවල්වල බිත්ති ලී දඬුවලින් සකස් කර තිබිණි.

ගොවිතැන් කිරීමට ඉගෙන ගැනීම මිනිසා ලබා ගත් විශාල ජයග්‍රහණයකි. තැන තැන ඇවිද යමින් දඩයම් කරනු වෙනුවට ගම්මානවල ජීවත් වීමට පුරුදු වුයේ ගොවිතැන් කිරීමට පුරුදු වූ නිසාය. අස්වැන්න ලබා ගත් පසු ලැබුණු විවේකය හේතුවෙන් මිනිසුන්ට ගොවිතැනට අමතරව වෙනත් නොයෙක් කටයුතු වල නිරත වීමට ඉඩ ලැබිණි. චිත්‍ර ඇඳීම, පිළිම සෑදීම, සංගීතයට යොමු වීම ආදි දේ දියුණු වූයේ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. මෙලෙස ගොවිතැනට සහ සත්ත්ව පාලනයට පෙලඹීම නිසා මිනිසාට ශිෂ්ටාචාර තනා ගැනීමේ හැකියාව ලැබිණි.

මුල් ම ජීවීන් ජලයේ බිහි වී පසුව ගොඩබිම පැතිරී ගිය ආකාරය ගැන මෙම පාඩමේ දී පැහැදිලි කෙරිණි. ගොඩබිම දී විවිධ සතුන් දියුණු විය. වර්තමානයේ ලෝකයේ ජීවත් වන පක්ෂීන්, උරගයින්, මත්ස්‍යයින්, කෘමීන්, පණුවන්, සන්ධිපාදිකයින්, ක්ෂීරපායින් එසේ වර්ධනය වූ ජීවීන්ය. කෙතරම් වෙනස්කම් තිබුණ ද ඒ සියලු දෙනා ආරම්භ වුයේ එක ම තැනකිනි. මිනිසා ද ඒ විවිධ සතුන් අතර සිටින තවත් එක් සත්ත්වයෙකි. වානරයකුව සිට පසුව ඔහු හෝමෝසාපියන් නමින් හැඳින්වෙන බුද්ධිමත් මිනිසා තෙක් දියුණු විය.

අප කවුරුත් හොමෝසාපියන් වර්ගයට අයත් වුව ද අද ලෝකයේ ඇතැම් ප්‍රදේශවල ජීවත් වන මිනිසුන්ගේ මුහුණුවල වෙනස්කම් දක්නට තිබේ. අප්‍රිකාවේ ජීවත්වන අයගේ මුහුණ චීනයේ ජීවත් වන අයගේ මුහුණුවලට වඩා වෙනස් ය. එම වෙනස්කම් අනුව හෝමෝසාපියන් මිනිසා කොකසොයිඩ්, නීග්‍රොයිඩ්, ඔස්ට්‍රලොයිඩ් සහ මොන්ගොලොයිඩ් යනුවෙන් වර්ග හතරකට බෙදා තිබේ. මෙවැනි වෙනස්කමක් සිදු වූයේ ඔවුන් ජීවත් වන පරිසරවල පැවති වෙනස්කම් නිසා ය.

වැදගත් කරුණු

1. මීට අවුරුදු 12000 කට පමණ ඉහත කාලයකදී එතෙක් ලෝකයේ පැවති සිසිල් දේශගුණය වෙනස්වීම ඇරණි.

2. ලෝකයේ දේශගුණය උණුසුම් වීම නිසා මිනිසුන්ට ගොවිතැන් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පසුබිමක් ඇති විය.

3. අද අප ආහාරයට ගන්නා බොහෝ ධාන්‍ය වර්ග ඉතා පැරණි කාලයකදී මිනිසුන් විසින් මුල්වරට වගා කරන ලද ඒවායි.

4. මිනිසා ගොවිතැන් කටයුතු වලට නැඹුරුවීමට ගල් වෙනුවට ලෝහවර්ග භාවිතා කිරීමත් යන දෑ එකම කාලයක සිදු විය.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

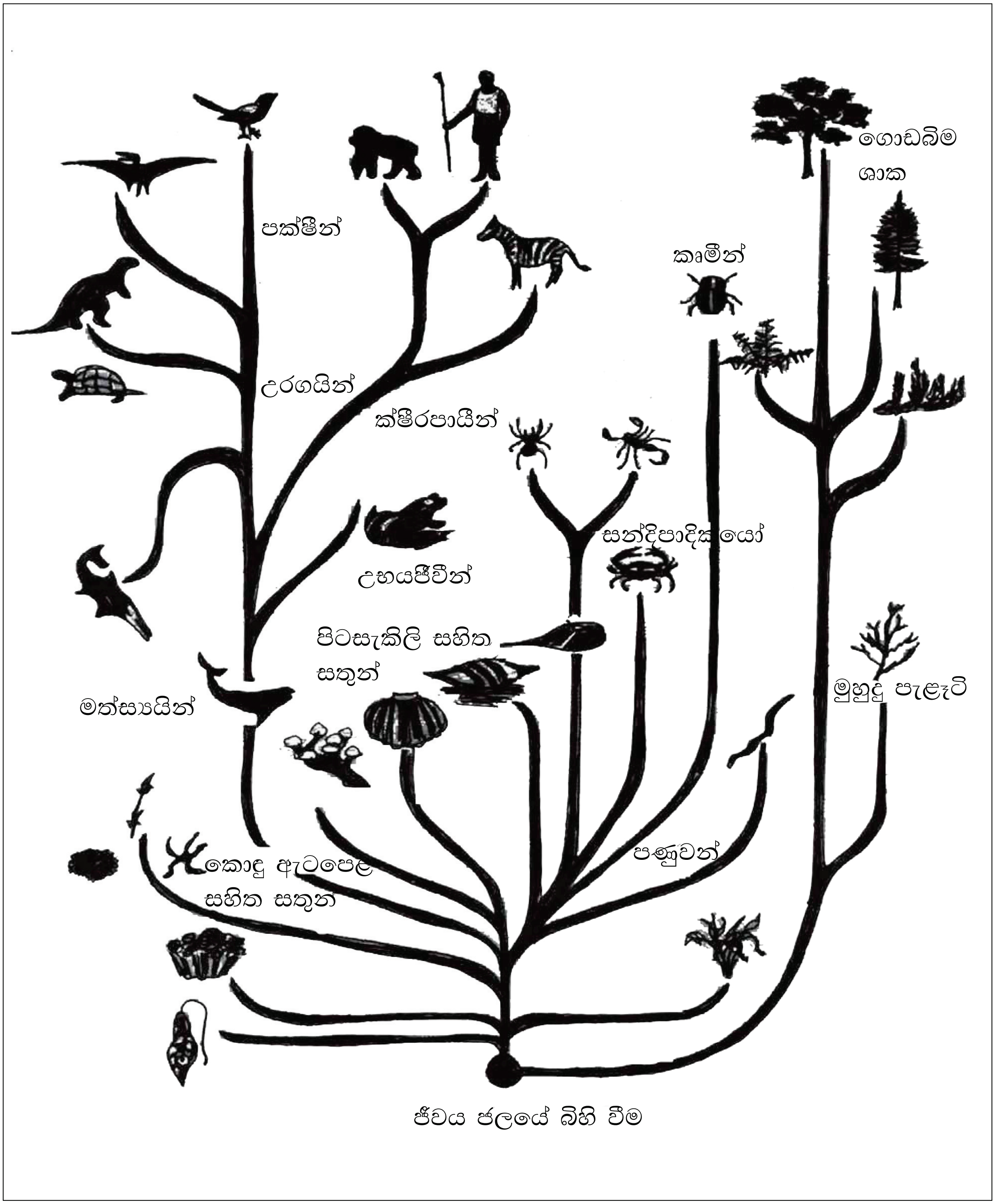

රූපය අංක 2.6 ජීවය හටගත්තේ ජලයේ ය. ඒ එක් සෛලයකින් සමන්විත ජීවාණුවක් ලෙසිනි. පසුකාලයක දියුණු ජීවීන් ඇති විය. එය වඩාත් වේගවත් වූයේ ජීවීන් ගොඩබිමට පැමිණීමෙන් පසුව ය. ස්වභාවධර්මයට අයත් සියලු ජීවය ඇති ද් එක ම තැනකින් ආරම්භ වූ බව තේරුම් ගැනීම වැදගත් ය. එනිසා ඒ සෑම ජීවයකට ම මේ ලෝකයේ සුරක්ෂිතව ජීවත් වීමට සමාන අයිතිවාසිකමක් තිබේ. එහෙයින් පරිසරයට ආදරය කිරීම අප කාගේත් යුතුකමකි.

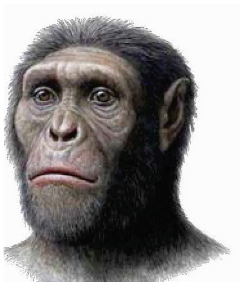

ඔස්ට්‍රලෝපිතිකස්

හෝමෝහැබිලිස්

හොමෝඉරෙක්ටස්

හෝමෝනියැන්ඩතාලෙන්සිස්

හෝමෝසාපියන්

රූපය අංක 2.17

අවුරුදු දශලක්ෂ දෙකහමාරක පමණ කාලයක් තිස්සේ මිනිසා දියුණුවට පත් වුයේ ය. වානරයෙකුව සිට මානවයකු දක්වා වෙනස් විමේ ලකුණු පෙන්වන වැදගත් ලක්ෂණ මිනිසාගේ ශරීරයෙන් පිළිබිඹු වේ. මුහුණ ඒ අතරින් වැදගත් ය. මෙහි දක්වා තිබෙන්නේ ඒ මානවයින්ගේ හිස්කබල්වල ස්වරූපය අනුව නිර්මාණය කරන ලද රූප කිහිපයකි.

රූපය අංක 2.18 විවිධ මුහුණු ඇති හෝමෝසාපියන්වරු ලෝකයේ පැතිරී ඇති අන්දම.

කොකසොයිඩ්

නිග්‍රොයිඩ්

ඔස්ට්‍රලොයිඩ්

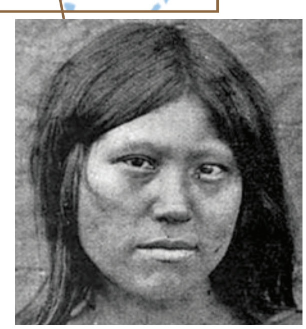

මොන්ගොලොයිඩ්

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.